

BRAWO BANK

Poradnik ekonomiczny dla najmłodszych

**BEZPIECZNI
W SIĘCI**
Z PANCERNIKIEM
KATETEPESEM

**NOWE PLANY
OSZCZĘDZANIA**
CZYLI WRZEŚNIOWE
POSTANOWIENIA

**BRAWO BANK
W WERSJI NA TABLET
I IPHONE!**

JESIENIA OSZCZĘDZA SIĘ NAJŁATWIEJ!

Po dwóch miesiącach przerwy wracamy do szkolnych ław. Kiedy z wakacji pozostaną nam już tylko wspomnienia i podzielimy się nimi z kolegami i koleżankami, przyjdzie czas na powrót do codziennego rytmu dnia. Wróć również dobre nawyki racjonalnego gospodarowania kieszonkowym.

Nowy rok szkolny pozwoli nam na oszczędzanie ze zdwojoną siłą – na koncie SKO i na PKO Junior. Jak się nimi bezpiecznie posługiwać i co ma z tym wspólnie Pancernik Hatetepes, przeczytajcie na stronie 7.

Oszczędzanie to, jak wiecie, nie tylko odkładanie pieniędzy. Dlatego w tym numerze poznamy nowe trudne, ale Bardzo Ważne Słowo – recykling. Swoje dochodzenie związane z tym, co to jest i jak działa, przeprowadził niezawodny Detektyw Oszczędek. Jakie były tego efekty, przeczytajcie koniecznie na stronie 10.

Na tym nie koniec poznawania Bardzo Ważnych Słów, w numerze znajdziecie również słownik finansowy, który pomoże jeszcze sprawniej poruszać się po świecie ekonomii. Życzymy wam owocnej nauki!

A dla chwili oddechu i odpoczynku tradycyjnie polecamy gry i zabawy oraz nasz nowy konkurs, jak zwykle z atrakcyjnymi nagrodami! A jeśli poprosicie rodziców, żeby wam ściągnęli „Brawo Bank” na tablet, to znajdziecie tam jeszcze więcej gier i zabaw, a także dodatkowe atrakcje przy historiach o Kasi i Kubie. To co? Zaczynamy nowy rok szkolny z „Brawo Bankiem”!

W NUMERZE

3 WYTRWAŁYM BYĆ!

Tomasz Kammel opowiada o dzieciństwie.

4 NOWE PLANY OSZCZĘDZANIA

Czyli wrześniowe postanowienia.

7 BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

Rady Pancernika Hatetepesa.

8 OD WRZEŚNIA NOWE PLANY: ZNÓW OSZCZĘDZAMY!

Gry i zabawy.

10 KRÓTKA LEKCJA RECYKLINGU

Segregujemy śmieci.

12 RUSZ GŁOWĄ, ŻYJ MĄDRZE I ZDROWO

Rebusy i inne łamigłówki.

14 OSZCZĘDZAMY I WYGRYWAMY!

Rozwiązanie konkursu.

15 KONKURS

WYTRWAŁYM BYĆ!

Od małego był wygadany, ambitny i uparty. Gdy zwariował na punkcie narciarstwa alpejskiego, postanowił wszystko mu podporządkować i zostać mistrzem świata. – Mistrzem nie zostałem – mówi Tomasz Kammel, znany dziennikarz telewizyjny. – Ale nie żałuję ani chwili. Do celu zawsze warto dążyć, nawet jeśli się go nie osiągnie.

JAKIM DZIECKIEM BYŁ TOMASZ KAMMEL?

Niestety byłem trudnym dzieckiem. Mama mówi, że problem polegał na ciągłym mówieniu. Było to absurdalne, bo jako siedmiolatek mówiłem tak jak siedemnastolatek. Bardzo jej współczuję, gdy o tym teraz myślę.

CZY OSZCZĘDZAŁ PAN PIENIĄDZE? NA CO?

Jak większość z nas miałem książeczkę SKO. Zbierałem pieniądze na przeróżne rzeczy. Głównie były to zabawki i trudno dostępne w tamtych czasach gumy do żucia. Można je było kupić tylko w Pewek-sach, czyli sklepach z czasów PRL, w których za obcą walutę kupowało się importowane towary.

A UDAŁO SIĘ PANU KUPIĆ COŚ WYMARZONEGO ZA OSZCZĘDZONE PIENIĄDZE?

Oczywiście. Pamiętam jak dziś. Był to piękny model samochodu Lancia Delta Integrale. W tamtych czasach z kolegami z podwórka czciliśmy

go niczym bożka. Stał wyeksponowany na specjalnej półce w pokoju i pobudzał wyobraźnię.

JAKIE INNE MARZENIA MIAŁ PAN, KIM CHCIAŁ PAN ZOSTAĆ?

Bardzo długo chciałem być kierowcą tira. To było w podstawówce. Potem będąc w liceum wybrałem klasę sportową i próbowałem zostać mistrzem świata w narciarstwie alpejskim. Mistrzem nie zostałem, ale nie żałuję ani godziny. Ostatecznie po tych wszystkich marzeniach przyszedł czas na telewizję, która stała się moją pasją.

Z PANA PERSPEKTYWY, WARTO PLANOWAĆ I DĄŻYĆ DO CELU?

Warto. Nawet jeśli się go nie osiągnie i trzeba próbować znowu. W ten sposób człowiek uczy się wytrwałości. A dzięki wytrwałości można osiągnąć wszystko.

DZIĘKUJĘ ZA ROZMOWĘ.

Tomasz Kammel – dziennikarz telewizyjny, producent, scenarzysta i trener. Prowadził wiele cyklicznych audycji i imprez dla dzieci, m.in.: „Dzieciaki Górą”, Karuzela Cooltury, Międzynarodowy Dziecięcy Konkurs Piosenki i Tańca.

Bank Polski

NOWE PLANY OSZCZĘDZANIA

- Chodźmy na karuzelę – zawołał Kuba.
- Najpierw na tę z konikami, a potem na łańcuchową. Na strzelnicę i diabelski młyn.

To był ostatni sierpniowy weekend. Co roku o tej porze Kasia i Kuba chodzili z rodzicami do wesołego miasteczka. W ten sposób żegnali wakacje. Tak było i tym razem. Jutro zaczyna się nowy rok szkolny, a za kilka dni wesołe miasteczko zwinie się i odjedzie. Nie będzie go przez długie jesienne i zimowe miesiące. Ponownie pojawi się dopiero wiosną.

NA KARUZELI

- Tato, karuzela kosztuje pięć złotych – powiedział Kuba.
 - Tato, dasz nam pieniądze?
 - zapytała Kasia.
- Jan Ekspert wyciągnął portfel z kieszeni i wręczył dzieciom monety. Chwilę później Kuba siedział na wielkim niedźwiedziu, a Kasia na białym koniu.

NA CO BĘDZIESZ OSZCZĘDZAŁA W NOWYM ROKU SZKOLNYM?

*Zuzia Borczyk, uczennica
Szkoły Podstawowej
w Mysłowicach*

*W nowym roku szkolnym będę
oszczędzała na swoim koncie
– SKO Konto dla Ucznia – w dwóch*

*skarbonkach. Jedną skarbonkę
przeznaczę na wyjazd na zieloną
szkołę, drugą na wymarzonego
kotka. Wszystkie pieniądze,
które dostanę od rodziców lub
babci, będę wpłacać na swój
rachunek.*

Dzyń, dzyń, dzyń... słysząc było dźwięk dzwonka i karuzela ruszyła.

– Odjazd – zdążył krzyknąć Kuba i popędził.

– Gonię cię – śmiała się Kasia, która jechała tuż za bratem.

Przy każdym okrążeniu obydwójce machali do Jana Eksperta i krzyczeli: – Cześć tato!

– Trzymajcie się mocno! – słyszeli w odpowiedzi i wirowali dalej.

PUSTE KIESZENIE

– Jeszcze raz. – Kuba posmutniał, gdy karuzela stanęła. – Możemy jeszcze raz? – patrzył pytającym wzrokiem na tatę. Jan Ekspert postanowił zrobić wyjątek i po raz drugi sięgnął po portfel. Karuzela zaczęła wirować, dzieci śmiały się głośno, ale znów jak dla nich trwało to za krótko.

– Chodź, poprosimy tatę jeszcze jeden, ostatni raz – powiedziała Kasia, ale Jan Ekspert był nieugięty.

– Koniec, nie dam więcej – odpowiedział stanowczo. – Możecie się przejechać za swoje kieszonkowe. Macie chyba jeszcze oszczędności. Kasia z Kubą popatrzyli zasmuceni na wesołe miasteczko. – Masz jakieś pieniądze? – Kuba szukał drobnych w kieszeniach spodni,

Bank Polski

SŁOWNIK FINANSOWY

EKONOMIA DLA DZIECI

OSZCZĘDNOŚCI

Część dochodów, która zostaje nam po odliczeniu wszystkich wydatków. Są to pieniądze, które odkładamy, ponieważ chcemy zrealizować jakiś cel, np. kupić sobie komputer, rower, wyjechać na wakacje.

KONTO W BANKU

Rachunek z niepowtarzalnym numerem, na który wpłacamy pieniądze, oszczędności albo wynagrodzenie. Najpopularniejsze są konta osobiste, tzw. rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe.

ale nic tam nie było. Portponetka Kasi też świeciła pustkami. Po wakacjach nie zostało nic z zaoszczędzonych w SKO pieniędzy.
– W takim razie idziemy do domu. Jutro trzeba rano wstać i iść do szkoły – powiedział tata.

LEKCJE OSZCZĘDZANIA

– Właściwie to dobrze, że zaczyna się szkoła. Znów zaczniemy oszczędzać w SKO – powiedziała Kasia.
– I w PKO Junior – dodał Kuba.
– Tato, będziesz nam przelewał kieszonkowe na obydwa konta? Jan Ekspert uśmiechnął się.
– A zrobiliście już własny plan oszczędzania? I na którym koncie będzie skarbonka o nazwie „karuzela”? – chciał wiedzieć.
Kasia z Kubą zaczęli się śmiać.
– Skarbonka „karuzela”... nad tym się jeszcze zastanowimy, ale skarbonka „wakacje” będzie na pewno – odpo-

wiedzieli zgodnie. Dzięki SKO nauczyli się już, jak oszczędzać i mądrze wydawać pieniądze. Wiedzieli, że dzięki wpłacaniu nawet drobnych kwot na rachunek bankowy mogą spełnić swoje małe i większe marzenia. Wystarczy tylko dobry plan i systematyczność.

DOBRY PLAN

– Wiesz, tato, fajna sprawa te dwa konta. Oszczędzając w szkole w SKO i w domu w PKO Junior, na pewno uda mi się zbierać więcej pieniędzy. – Kuba zapomniał już

o karuzeli. Był podekscytowany i w myślach tworzył plany oszczędzania. Kasia też. Jeden z nich dotyczył klasowej wycieczki do parku miniatur i lunaparku w Inwałdzie. Oprócz Koloseum, wieży Eiffla i Wielkiego Muru Chińskiego są tam też dziecięca karuzela i koło młyńskie.

– Nie mogę się doczekać – powiedział po chwili na głos.
– Czego? – Jan Ekspert spojrzał na córkę zdziwiony.
– Rozpoczęcia roku szkolnego!
– powiedziała Kasia z uśmiechem.

BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

Kasia i Kuba mają już dwa konta: w SKO i w PKO Junior. Dlatego razem z Pancernikiem Hatetepesem postanowili przypomnieć sobie kilka podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z serwisów.

KASIA: Wiesz, że prawdziwy pancernik, gdy jest w niebezpieczeństwie, zwinia się w kulę, której nikt i nic nie jest w stanie rozerwać?

KUBA: Sprytnie. W ten sposób się broni?

KASIA: Dokładnie tak.

KUBA: A nasz pancernik chroni nasze konta?

KASIA: Dzięki niemu wiemy, jak bezpiecznie korzystać z serwisu. Popatrz, wystarczy kliknąć w zakładkę „bezpieczeństwo”.

KUBA: Już klikam. O, jest o tym, żeby samodzielnie wpisywać nazwę strony i nie dawać nikomu swojego hasła i loginu. To przecież oczywiste!

KASIA: Dla ciebie tak, ale podobno większość ośmio- i sześcioletków przekazuje swoje hasła innej osobie.

KUBA: Ja swojego hasła nawet nigdzie nie zapisałem, po prostu je pamiętam.

KASIA: I bardzo dobrze. Detektyw Oszczydek mówi, że dzieci często za-

pisują je w komputerze, co wcale nie jest bezpieczne. Przecież ktoś może się do komputera włamać i je ukraść.

KUBA: A co oznacza ta kłódka w pasku adresu?

KASIA: To symbol szyfrowanego połączenia z internetem. Trzeba sprawdzić, czy jest, zanim się skorzysta z serwisu.

KUBA: Pancernik też o tym wie?

KASIA: No pewnie. Posłuchaj tutaj: <https://sko.pkobp.pl/bezpieczenstwo/> szyfrowanie.

KUBA: Popatrz, zwinął się w kłębek. To znaczy, że jesteśmy bezpieczni.

KASIA: Ikona z zamkniętą kłódką też jest.

KUBA: Czyli możemy się logować?

KASIA: Tak. Pamiętaj, adres zawsze wpisujemy samodzielnie.

KUBA: Wiem, pancernik mówi, że złodzieje potrafią tworzyć w internecie takie miejsca, które bardzo przypominają stronę WWW banku.

KASIA: Dlatego nigdy nie klikam w linki, które dostaję e-mailem od nieznanymi osób.

KUBA: A co w przypadku, gdy nasz komputer zostanie zaatakowany przez wirusy?

KASIA: Pancernik ostrzeże nas przed niebezpieczeństwem i powie, jak się ich wystrzegać.

KUBA: Dobrze, że mamy takiego przewodnika.

KASIA: Ci, którzy jeszcze go nie znają, muszą koniecznie odwiedzić stronę: <https://sko.pkobp.pl/bezpieczenstwo> albo: <https://junior.pkobp.pl/bezpieczenstwo>.

CZEGO DOWIEDZIAŁEŚ SIĘ OD PANCERNIKA HATEPESE NA TEMAT BEZPIECZEŃSTWA W SIECI?

Patryk Mróz, uczeń Szkoły Podstawowej w Długiem

Dowiedziałem się, że adres strony banku zawsze powinien zaczynać się od „https” i aby nigdy nie zdradzać danych do konta SKO. Gdy odchodzę od komputera, zawsze klikam „wyloguj”. Kiedy wchodzę na swoje konto, zawsze powinna pojawiać się kłódka – znak, że moje dane są bezpieczne.

OD WRZEŚNIA NOWE PLANY:

1

ROZWIĄŻ ZAGADKI. POMOGĄ CI OBRAZKI.

GDY ZADZWONI
„DZYŃ, DZYŃ, DZYŃ”,
PILNIE ZACZNIJ
SZKOLNY DZIEŃ.

CHODZISZ DO NIEJ CO DZIEŃ,
NARZEKASZ NA NIĄ ZAWSZE,
LECZ BARDZO ZA NIĄ TĘSKNISZ
PRZEZ CAŁE WAKACJE.

CODZIENNIE DZIECI
O COŚ PYTA,
WPISUJE CYFRY
W CUDZYCH ZESZYTACH.

2

ZAZNACZ KRZYŻYKIEM, KTÓRE ODPOWIEDZI SĄ PRAWDZIWE,
A KTÓRE FAŁSZYWE.

BANK PROWADZI RACHUNKI OSZCZĘDNOŚCIOWE.

☐ PRAWDA ☐ FAŁSZ

BANK DBA O BEZPIECZEŃSTWO OSZCZĘDNOŚCI KLIENTÓW.

☐ PRAWDA ☐ FAŁSZ

BANK WYPŁACA DZIECIOM KIESZONKOWE.

☐ PRAWDA ☐ FAŁSZ

W BANKU GROMADZONE SĄ OSZCZĘDNOŚCI.

☐ PRAWDA ☐ FAŁSZ

ZNÓW OSZCZĘDZAMY!

3

KASIA I KUBA MAJĄ 30 ZŁ I MUSZĄ KUPIĆ PRZEBORY SZKOLNE NA LEKCJE PLASTYKI. ZAZNACZ RZECZY, KTÓRE POWINNY ZNALEŻĆ SIĘ W KOSZYKU. PAMIĘTAJ, ŻE MUSI IM WYSTARCZYĆ PIENIĘDZY.

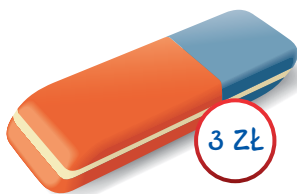
8 ZŁ

6 ZŁ

11 ZŁ

3 ZŁ

15 ZŁ

8 ZŁ

100 ZŁ

4

POŁĄCZ ZE SOBĄ WYRAZY, TAK BY DO SIEBIE PASOWAŁY I RAZEM COŚ ZNACZYŁY.

NAWYK

ODKŁADANIE

WPLATY

INTERNETOWY

OFERTA

KONTO

PIENIĘDZY

OSZCZĘDZANIA

W BANKU

JUNIOR

PRZELEW

W GOTÓWCE

KRÓTKA LEKCJA RECYKLINGU

Co się dzieje z posegregowanymi śmieciami?

- Kuba przypatrywał się pojemnikom do segregacji, które stały w ich osiedlu.
- I dlaczego w innych osiedlach nie ma osobnych pojemników na papier i plastik, tylko jeden na odpady suche?

- Też się nad tym zastanawiałem
- przyznał Detektyw Oszczędek.
- Ale już wiem! – dodał tajemniczo.

SEGREGUJEMY ŚMIECI!

Po tygodniu wnikliwych obserwacji zobaczył, że większość mieszkańców do pojemników na odpady surowcowe wrzuca plastik, szkło i makulaturę. A potem okazało się, że w innych osiedlach segregują śmieci inaczej. Pojemniki są trzy: na odpady suche, mieszane i szkło opakowaniowe. – Dlaczego? – zaczął się zastanawiać, a ponieważ nie mógł nic wymyślić, postanowił przeprowadzić śledztwo. – Okazało się, że w niektórych gminach

surowce wtórne, czyli właśnie papier, plastik, mogą być zbierane do jednego albo dwóch pojemników – tłumaczył Detektyw.

– W blokach, gdzie nie ma miejsca na więcej koszy, taka wstępna selekcja to i tak duże ułatwienie.

ZE ŚMIECIARKI NA TAŚMĘ

– Wstępnie posegregowane śmieci jadą najpierw do sortowni – mówił dalej Detektyw. – Są tam specjalne linie sortownicze, na których odpady są ręcznie doczyszczane i rozdzielane na papier, szkło i plastik.

– A co ze śmieciami, które posegregowaliśmy już w domu? – zapytał Kuba.

DLACZEGO SEGREGOWANIE ŚMIECI JEST WAŻNE?

Karolina Okrój, uczennica Szkoły Podstawowej w Łebieńskiej Hucie

Segregowanie śmieci jest ważne, ponieważ gdybyśmy tego nie robili, na świecie byłoby pełno śmieci. W wyniku recyklingu powstają surowce wtórne, makulatura, plastik, szkło, metal. W naszej szkole wszystkie dzieci są zaangażowane w zbiórkę puszek po napojach – otrzymujemy pieniądze – oraz nakrętek, które nasza szkoła przekazuje na zakup wózka dla niepełnosprawnej dziewczynki z Szemuda.

– Po naszej domowej selekcji i tak trzeba poprawić, bo zdarza się, że nawet do wyraźnie oznakowanych pojemników recyklingowych ludzie wrzucają zwykłe śmieci – tłumaczył Detektyw.

– Poza tym na butelkach są etykiety albo nakrętki – wtrąciła się Kasia. – Są też kartony po mleku i sokach czy butelki po olejach, które do pojemników z plastikiem nie powinny trafiać.

RATUNEK DLA ZIEMI

– To musi być bardzo ciężka praca – zauważył Kuba.

– Ciężka i niebezpieczna! Dlatego warto pomyśleć, zanim wyrzuci się brudny pojemnik po jogurcie do kubła z resztkami z obiadu – dodał

Detektyw i opowiedział, jak wygląda praca przy taśmie, gdy śmieci nie są segregowane i zawartość domowych koszy przemieszana jest z butelkami, papierem i metalem. – W takiej sytuacji nie wszystko da się oddzielić i potem przetworzyć. Gdyby wszyscy segregowali śmieci, można byłoby uratować więcej lasów i odzyskać więcej butelek PET, które są świetnym surowcem do produkcji tekstyliów czy mebli – opowiadał Detektyw.

RECYKLING

– A wie pan, co się dzieje z odpadami po segregacji? – Kasia i Kuba słuchali Detektysty z zainteresowaniem.

– Szkło podzielone według kolorów, oddzielnie przezroczyste, oddzielnie brązowe, jest zwożone do huty szkła – zaczął wymieniać Detektyw.

– Sprasowany w paczki i posortowany na różne rodzaje papier trafia do papierni, gdzie produkowany jest papier.

– A puszki? – zapytał Kuba.

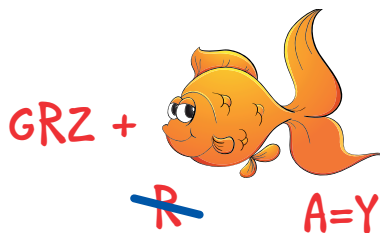
– W Polsce rocznie zużywa się 400 milionów aluminiowych puszek, które można przetworzyć i wykorzystać nieskończenie wiele razy.

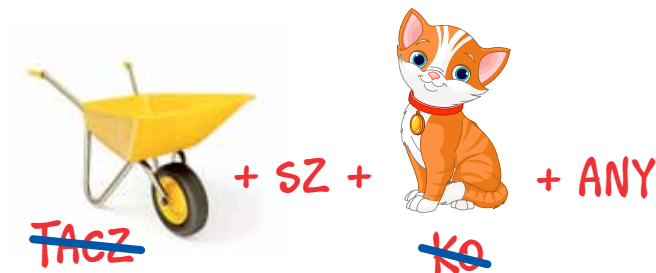

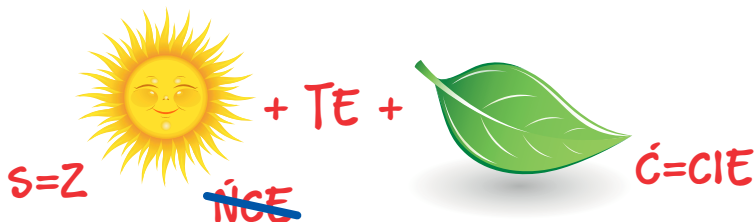
RUSZ GŁOWĄ,

1

ROZWIĄŻ REBUSY.

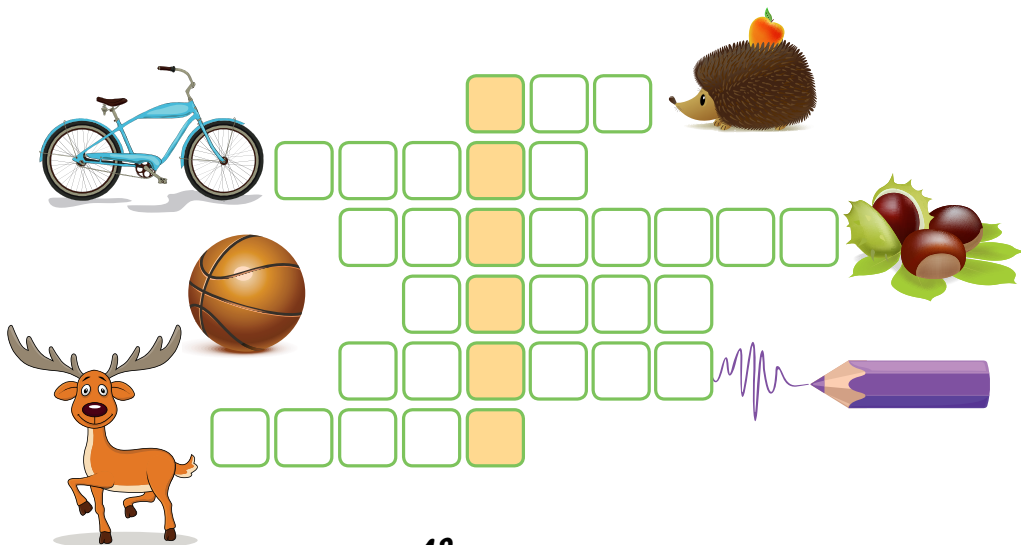

2

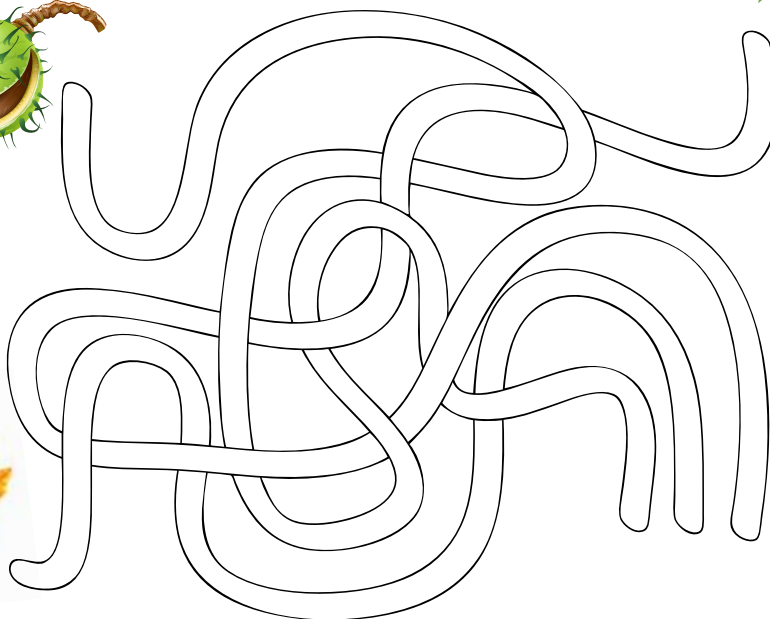
NAZWY RYSUNKÓW WPISZ W ODPWIEDNIE POLA. ODCZYTAJ ROZWIĄZANIE.

ŻYJ MĄDRZE I ZDROWO

3

POMÓŻ KASI I KUBIE ZNALEŹĆ JESIENNE SKARBY.

4

ZAZNACZ TE RZECZY, KTÓRE NADAJĄ SIĘ DO POWTÓRNEGO PRZETWARZANIA.

OSZCZĘDZAMY I WYGRYWAMY!

– Nie potrafię wybrać. – Detektyw Oszczędek rozłożył bezradnie ręce, oglądając z Kasią i Kubą prace przysłane przez dzieci.
– Te plakaty są wspaniałe! – zachwycił się.

– Poprosimy o pomoc naszego tatę. Jan Ekspert jest przecież ekspertem w oszczędzaniu
– zaproponowali zgodnie Kasia i Kuba. Detektyw odetchnął

z ulgą. „Będzie łatwiej, co dwie głowy, to nie jedna” – pomyślał. Jan Ekspert długo oglądał plakaty promujące oszczędzanie, po czym stwierdził:

– Wszystkie są świetne, ale skoro trzeba wybrać, znajdziemy te najbardziej pomysłowe i zaskakujące. Uprzedzam, to wcale nie będzie łatwe. Ostatecznie po długich i burzliwych obradach jury zdecydowało się nagrodzić sześć prac. Oto one.

1.

2.

Zwycięzcom gratulujemy!

3.

LAUREACI KONKURSU „WARTO OSZCZĘDZAĆ”

I kategoria wiekowa

1. Michał Straciło, Ropczyce
2. Marta Czajka, Żabi Róg
3. Natalia Tymoszek, Łosice

KONKURS PLASTYCZNY

Po krótkiej lekcji recyklingu przyszedł czas na działanie. Kasia i Kuba postanowili wziąć sprawę w swoje ręce i zachęcić mieszkańców osiedla do segregacji śmieci.

Dołącz do nich i weź udział w „Akcji segregacji”. Stwórz plakat promujący segregację śmieci w twoim osiedlu, na twojej ulicy, w twoim mieście. Najciekawsze prace nagrodzimy!

Swoje propozycje przysyłajcie do nas do 5 listopada 2013 r. na adres:
PKO Bank Polski
Departament Komunikacji Korporacyjnej
ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
Z dopiskiem: „Akcja segregacja”.

Regulamin konkursu znajduje się na: www.pkobp.pl/sko w zakładce „Konkursy”.

Do wygrania:
iPody shuffle

1.

2.

3.

II kategoria wiekowa

1. Krzysztof Kmiecik, Ustrzyki Dolne
2. Bartosz Kałek, Poznań
3. Marysia Włodarczyk, Warszawa

„PORADNIK BANKOWY” I „BRAVO BANK” W WIRTUALNEJ ODSŁONIE

Pobierz bezpłatnie elektroniczną wersję „Poradnika Bankowego” i „Brawo Banku” na tablet lub iPhone’a. Mobilne wydania to artykuły poszerzone o materiały wideo, galerie, infografiki i gry.

Już dziś ściągnij aplikację z App Store lub Google Play.

Bank Polski
dzień dobry